

§ 21

vedtoges med 104 stemmer mod 6.

§§ 22-31 og lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i finansudvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning af frugtplantager.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1473, fremsættelsen i tidenden sp. 3007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Hansen (Svendborg): Da folketinget i 1954 ændrede beskatningen af frugtplantager, skete det på den måde, at man fritog disse for beskatning til staten, den fælleskommunale udligningsfond og amtskommunerne, for så vidt angår den såkaldte forskelsværdi, med andre ord værdien af træerne. Dette skridt betegnede i sig selv en væsentlig indrømmelse til frugtavlserhvervet, der her delvis opnåede virkeliggørelsen af et gennem mange år næret ønske. Folketinget og regeringen mente på det tidspunkt ikke, at det ville være rigtigt at berøve kommunerne retten til selv at bestemme, om de ville følge statens eksempel. Man var nemlig klar over, at det godt visse steder, f. eks. i kommuner med mange plantager, kunne forrykke beskatningsfordelingen i kommunen, hvilket måske somme steder kunne volde visse vanskeligheder. At det dog var et udbredt ønske, at kommunerne ville følge folketingets eksempel, fremgik af den højtærede finansministers ord ved anden behandling af lovforslaget — Folketingstidende 1953-54 sp. 5041 — idet han her udtalte ønsket om, at kommunerne, som han sagde, ville følge det gode eksempel, for så vidt de havde råd dertil. Man lægge mærke til ønsket og bemærke samtidig, hvad der står i bemærkningerne til dette lovforslag: at siden lovens tilblivelse har de fleste kommuner fulgt statens eksempel. Så vidt jeg har erfaret, har imidlertid ca. 15 kommuner af forskellige årsager ikke

følt sig foranlediget dertil. Dansk Frugtavl har for regeringen fremhævet det uheldige i, at der således kan ske forskelsbehandling af frugtplantager i skattemæssig henseende, alt efter hvilken kommune de findes beliggende i, og det må erkendes, at sådan forskelsbehandling principielt aldrig er særlig heldig. Forslaget her tilstræber da også ensartethed på dette felt, idet det nu gøres til en regel, at frugtplantagerne alle steder fritages også for den kommunale beskatning af forskelsværdien, og det vil naturligvis blive hilst med tilfredshed af frugtavlens.

Om også de kommuner, der hidtil ikke har benyttet sig af adgangen til at fritage plantagerne for kommuneskatten, er tilfredse, fremgår jo ikke af bemærkningerne. Imidlertid indeholder lovforslaget en adgang for indenrigsministeren til at give dispensation, og det kan jeg ikke have noget at erindre imod, selv om jeg godt kan tilføje, at jeg egentlig aldrig misunder den, der skal administrere dispensationer.

Da der nu kan være kommuner, som har haft gode grunde til hidtil ikke at have benyttet sig af den nuværende lovs adgang til fritagelse for ejendomsskyld, og da det ikke fremgår af bemærkningerne, hvilke kommuner det drejer sig om, vil det vel være rimeligt, om vi i et udvalg ser nærmere på dette, derunder særlig på bevæggrunden til visse steder at undlade fritagelse.

Jeg vil gerne føje til, at jeg har hørt rygter om, at nogle kommuner hidtil har administreret loven således, at man i nogle år har givet fritagelse og derefter i andre år har ophævet fritagelsen, altså forsøgt en slags konjunkturudligning på egen hånd. Jeg tror at kunne sige, at det i al fald ikke var vor mening med loven i sin tid. Skal noget sådant overhovedet praktiseres, hvad jeg sætter et spørgsmålstegn ved, da måtte det vel i al fald være noget, der følger de 4-årige ligningsperioder.

Socialdemokratiet ser, som det vil fremgå af mit indlæg, med velvilje på forslaget, som vi gerne ser fremmet, når vi har haft mulighed for i et udvalg at se nærmere på de fremførte problemer.

Peter Larsen: Da mit partis ordfører i denne sag, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, er fraværende, vil jeg gerne på

[Peter Larsen.]

mit partis vegne fremsætte nogle bemærkninger om det foreliggende lovforslag.

Venstre betragter forslaget som et skridt i den rigtige retning derved, at der opnås en bedre beskatningsform for disse erhvervsfrugtavlere, men jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg havde været noget mere tilfreds, hvis lovforslagets § 1, stk. 2, kun havde indeholdt den første sætning, nemlig den, der konsekvent giver fritagelse for ejendomsskylden til sognekommunerne. Vi må erindre, at baggrunden for denne lovgivning, der blev gennemført i 1954, var, at der på frugtavlerne hvilede en urimelig særbeskatning, og med den ændring, der blev gennemført, blev der med hensyn til beskatning til staten og amtskommunerne skabt lighed for frugtavlerne, hvorimod sognekommunerne blev frit stillet. Man betragtede det vel som givet, at sognekommunerne ville følge dette lighedsprincip op og på samme måde som staten og amtskommunerne fritage for denne særlige beskatningsform, men det har nu vist sig ikke at være tilfældet, og derfor er det nødvendigt med en lovændring. Havde kommunerne fulgt den indstilling, som blev gjort gældende, og som vel også ligger nedfældet i 1954-lovens moral og principper, havde den ændring, der i dag er til behandling, været overflødig.

Nu vil man altså tilstræbe at lovfæste fritagelse for ejendomsskyld til sognekommunerne, men jeg er noget betænkelig ved, at man vil opretholde en dispensationsmulighed for indenrigsministeren, hvis der er kommuner, hvor denne ændring vil fremkalde en væsentlig forrykkelse af den sognekommunale beskatning. Jeg er ikke så glad for denne dispensationsbestemmelse, for den betyder jo, at uligheden kan fastholdes de steder, hvor der er mange frugtavlere.

Jeg mener, at det, man fra lovgivningsmagtens side i 1954 og vel også i dag har sat sig som mål, er en ensartet beskatning af erhvervsfrugtavlerne, og vi må vel også ud fra et erhvervspolitisk synspunkt have lov til at fastslå, at det må være det eneste gældende princip og det eneste, vi kan være bekendt over for disse erhvervsudøvere. Men jeg er bange for, at vi ikke kan nå dette skridt fuldt ud, hvis vi opret-

holder den dispensationsbestemmelse, der her er tale om, og derfor havde jeg gerne set, at den højtærede minister allerede nu havde taget skridtet fuldt ud. Jeg tvivler på, at den udformning, lovforslaget her har fået, vil være tilstrækkelig til at fastslå dette lighedsprincip, og derfor vil jeg gerne henstille, at man i et udvalg prøver at få indsat en ændring, der tilgodeser frugtavlernes synspunkt i denne sag.

Jeg vil med disse få bemærkninger på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en saglig behandling i et udvalg.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre. Jeg finder det rimeligt, at vi behandler lovforslagets forskellige detaljer i det udvalg, som jeg forstår bliver nedsat. Selve tanken i lovforslaget er mit parti enig i.

Morten Larsen: Da det foreliggende lovforslag er i nøje overensstemmelse med det radikale venstres standpunkter, kan jeg på mit partis vegne anbefale det til velvillig behandling i udvalget.

Jeg har ligesom de foregående ordførere bemærket, at indenrigsministeren har fundet det nødvendigt at få indsat en ventil, hvorefter indenrigsministeren kan give visse dispensationer for kommunerne i forbindelse med erhvervsfrugtavlernes ejendomsskyld. Jeg vil meget gerne være med til at se på denne bestemmelse i udvalget; hvis der ikke er tungtvejende grunde for at beholde den, vil jeg finde det rigtigst, at vi får den slettet, således at vi har det bedste grundlag at beskatte vore erhvervsfrugtavlere efter.

Jeg kan på mit partis vegne give tilsagn om velvillig behandling i udvalget.

Alfred Jørgensen: Retsforbundets principielle stilling til ejendomsbeskatningen er den, at de arbejdsskabte værdier ikke bør beskattes, men kun de naturskabte og samfundsskabte værdier, der findes nedfældet i jordværdien. Vi er derfor imod beskatning af bygningsværdier, og i overensstemmelse hermed må vi, når der er tale om beskatning af frugtplantager, mene, at den del af en frugtplantages værdi, der

[Alfred Jørgensen.]

hidrører fra træbestanden, bør være fritaget for beskatning både til stat, amt og kommune.

Efter lov af 11. juni 1954 om beskatning af frugtplantager skal der for ejendomme, hvortil der hører en frugtplantage på 2 000 m² eller derover, efter begæring af ejeren foretages en særskilt ansættelse af, hvor stor en del af vurderingssummen til ejendomsskyld der falder på frugttræernes værdi. Herefter fritages ejendommen for ejendomsskyld til staten og amtskommunen af den konstaterede værdi af frugttræbestanden, mens det overlades til sognekommunens afgørelse, om den vil tilstå ejendommen en tilsvarende fritagelse for den almindelige kommunale ejendomsskyld. Da denne fritagelse ikke altid gives fra kommunens side, rammes nogle frugtplantager af byrder, som andre går fri for.

Nærværende lovforslag tager sigte på at ophæve denne skæve fordeling af byrderne, og da det tillige er et skridt i retning af at fritage arbejdsskabte værdier for beskatning, kan vi fra retsforbundets side tilsi-ge vor støtte til dets gennemførelse; men også vi vil sætte pris på i et udvalg at få lejlighed til at se på dispensationsbestemmelsen i § 1, stk. 2.

Alfred Jensen: Også den kommunistiske gruppe kan støtte lovforslaget. Jeg skal ikke knytte mange principielle betragtninger til dette lille lovforslag. Det får vel nok nogen virkning, men jeg vil dog mene, at man kan overse virkningen deraf, ikke alene i øjeblikket, men også for fremtiden, for perspektivet i vor skattepolitik.

Det, jeg derimod gerne vil hæfte mig ved, er, at man ser sig nødsaget til at ændre loven, for at nogle få kommuner kan indstille sig på at give skatteyderne de goder, som lovgivningen giver mulighed for. Det finder jeg er rimeligt og rigtigt, men spørgsmålet er, om man ikke også burde se lidt på lovgivningen i adskillige andre tilfælde, hvor det er frivilligt, om kommunerne vil give ydel-

ser, og fastlægge visse bestemte regler. Dette gælder ikke mindst den sociale lovgivning. Hvad denne angår, findes der også kommuner, som smyger forpligtelserne af sig, idet de kun er moralsk forpligtet, men juridisk kan undlade at træffe en lang række foranstaltninger. De påfører jo derved andre kommuner større byrder, idet de beboere, der lider under en kommunes karrighed, benytter den mulighed, der måtte være dem givet for at flytte over i andre kommuner, som udnytter loven mere i overensstemmelse med dens ånd og bogstav. Jeg vil derfor håbe, at dette lovforslag er en lille forårsbebuder, således at vi også i andre love får fastslået, at der simpelt hen er grænser for, hvor karrig en kommune kan være over for beboerne.

Finansministeren (Kampmann): Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Alfred Jensen sagde; når det ikke vil blive forår udenfor, må der være forår i vore hjarter og i skattelovgivningen. Dette er også en lille bitte antydning af et begyndende forår. Det er faldet i min lod, selv om dette lovforslag vedrører den kommunale beskatning, at fremsætte dette lovforslag, idet vi fra statens side gik i spidsen med at fritage disse ejendomsværdier, som består i træernes værdi, for ejendomsskyld.

Jeg takker for tilslutningen til lovforslaget. Jeg forstår, at man gerne vil drøfte dispensationsbestemmelsen, og det kan jeg da heller ikke have noget imod. Jeg håber heller ikke, at indenrigsministeren har noget imod det. Jeg vil dog antage, at når indenrigsministeren har ønsket denne bestemmelse indsat, er det ud fra den betragtning, at hvis en kommune pludselig ophører med den beskatning, kan det tvinge kommunen til en ganske betydelig omlægning af beskatningen, og at ministeren derfor vil have en mulighed for at aftrappe eller afbøde et alt for stort udsving i beskatningen. Derfor synes jeg ikke, man i udvalget skulle fjerne bestemmelsen, men man kunne gøre den tidsbegrænset.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Poul Hansen (Svendborg): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 19. marts, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af frugtplantager.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om bortfald af hartkorn eller matrikelskyld for ejendomme i købstæder og flækker.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om landbrugsejendomme.

Mødet hævet kl. 17¹⁶.

67. møde.

Onsdag den 19. marts kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende børneforsorgens administration m. v.) og

forslag til lov om eftergivelse af kommunehjælp og om ekstraordinær adgang til folkepension.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Socialministeren (Bomholt): Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende børneforsorgens administration m. v.).

Som det vil være det høje ting bekendt, har jeg allerede den 10. december 1957 fremsat forslag til lov om ændringer i forsorgslovens børneværnsafsnit, hvilket forslag efter at være blevet underkastet første behandling af tinget er henvist til behandling i et udvalg på 17 medlemmer.

Dette forslag, der byggede på et udkast, der var udarbejdet af et af socialministeriet nedsat udvalg (børneforsorgens administrationsudvalg), grupperede sig navnlig om følgende punkter:

De lokale børneværns opbygning og udøvelsen af deres virksomhed,

adgangen til at indbringe børneværnsudvalgenes afgørelser om børns og unges anbringelse uden for hjemmet for domstolene,

en udvidelse af reglerne om det forebyggende børneværn,

en ændring af reglerne om anbringelse uden for hjemmet af børn og unge samt tilskudsordningen for børneforsorgsinstitutionerne.

Nærværende lovforslag bygger ligeledes på et udkast, der er udarbejdet af børneforsorgens administrationsudvalg. Dette udkast indeholdes i 2. del af udvalgets betænkning, der er afgivet i februar måned og offentliggjort under dags dato.